Ч. 17. (9.848) Львів, середа 20. вересня 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік XL.

ДІЛО

Виходить щоденно рано.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10., II. пов.
Конто почт. щад. 143 322.
Адреса тел.: „Діло—Львів".
Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол.
Рукописів редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА Місячно в краю 2660 Мп.
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фн., Італії 10 лірів, Німеччині 300 н. марок, Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч корон, Румунії 50 лей, Болгарії 50 левів, Австрії 2 500 мп. Зміна адреси 100 мп.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 80 Мп.

Видає: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО". Начальний редактор: ФЕДЬ ФЕДОРЦІВ.

„Pium desiderium".

З українських національних кол повідомляють нас:

Варшавська „Ржечпосполіта" пустила відомість, що будьтоби держави антанти, які виконують права суверенів над Східною Галичиною, не є противні переведенню польських виборів у Східній Галичині, та що в тій справі польське правительство, яке стоїть з ними в тіснім контакті, поступає по думці одержаних від них запевнень, що держави антанти мають уважати вибори враз з переведенням закона про самоуправу, оправданими Польщею зарядженнями.

Се донесення з одної сторони обчислене на захитання постави нашого одноцілого фронту проти польських виборів і т. зв. польської автономії, — а з другого боку є се „pium desiderium" польського правительства у відношенню до держав антанти, яких п. Нарутовіч, просячи окремою нотою о довзіл перевести польські вибори у Східній Галичині та долучуючи проєкт т. зв. автономії, мотивував так: „З огляду на внутрішню ситуацію Польщі, польський уряд не може вже довше відкладати виборів до варшавського сойму. Настрій польської публичної опінії є сього рода, що правительство мусить перевести вибори і у Східній Галичині, яку уважає польська публична опінія вже частю польської республики. Супроти сього звертається польський уряд до держав антанти з прошенням, щоби вони дали свою згоду на переведення виборів у Східній Галичині, і щоби сі вибори відбулися навіть від контролею держав антанти".

Що свого предложення до держав антанти польське правительство не зважилося оперти ні на історичній, ні етнографічній, ні моральній, ні навіть на юридичній основах, — се ясне, бо така властива арґументація противиться у відношенню до Східної Галичини, духови і текстови міжнародних трактатів і тим високим принціпам, які великі держави антанти проголосили і яких досі не відкликали.

Тому нота польського правительства є абсурдом і кпинами з міжнародного права і за таку її покликані держави приймили, та іґноруючи її, відповіди польському правительству ніякої не дали.

Процес Федака і тов. знову відложений.

У понеділок 18-го вересня ц. р. перед 9 тою год. зранку почали сходитися на вул. Баторія нечисленні вибранці, забезпечені поіменними картами вступу на розправу Степана Федака і товаришів. Усі входи й виходи судового будинку густо обставлені поліцією та поліцейськими агентами; пильна сторожа розставлена по обох боках вулиці, серединою котрої розїзжала кінна поліція. Публику, яка йшла на розправу, стрічали заявою, що розправа почнеться тільки в 10, а не 9 год.; впускали лише оборонців та представників преси. Вже тоді кружляла поголоска що розправа не відбудеться, але оборонці нічого певного про це не знали та позаймали призначені для них місця у салі розправ.

Із присяглих суддів являється лиш вісім осіб. Входять члени трибуналу: радник Нарольскі і Лядер з протоколянтом п. Релінґером. Радник Нарольскі заявляє обороні, що предсідник трибуналу радн. окр. суду Маєр захорів на серце і що вислано до нього судового лікаря д-ра Баліцкого; судовий лікар ствердив цю хоробу і видав свідоцтво, котре саме рад. Нарольскі тримає в руках. З огляду на це, заявляє радник Нарольскі розправу відкладається з уряду, а про визначення нового речинця розправи будуть повідомлені обжаловані й оборона письменно. Як що радник Маєр не поверне до здоровля, тоді доручиться ведення розправи кому иншому, але той провідник трибуналу мусітиме приготовитися до неї. Склавши таку заяву, радник Нарольскі хотів вже вийти з салі. Однак д-р Володимир Загайкевич зажадав іменем оборони голосу і зложив отсю заяву:

„Іменем оборони мушу заявити, що ми не можемо мовчки перейти над цим новим і нам зовсім непередбаченим фактом. Мушу висказати наш жаль і обурення з причини цього відложення розправи, тим більше, що воно діється коштом увязвених обжалованих. Є це нечуване легковаження свободи одиниць і людського життя, легковаження, яке мусить мати шкідливі наслідки для обжалованих, які враз з нами вижидали цієї розправи, щоби виявити на неї це, за що вони терплять.

Вже перша розправа була відложена не з процедуральних причин, лише в наслідок вмішання зовсім непокликаних чинників, яким мабуть залежить на тім, щоби розправа проволіклася, або і не відбулася. Я рад би провірити, чи до судових актів цієї справи знову не прийшла пригадка директора поліції Райнлендера, щоби відложити розправу та лист президента Наймана у цій же справі, так як це було з відложенням першої розправи визначеної на день 6. ц. м. наслідком інтервенції тих панів.

Знаю, що лікарі є від лікування слабости, але тут дир. Райнлендер і президент міста являються тими, що викликали примусову слабість президента Маєра перед першою розправою.

Не сумніваємося, що й нинішне заслаблення п. судді Маєра є сфінґоване і наказане з гори і з огляду на це не можемо уважати цього за конною причиною відложення нинішньої розправи. Є це легковаження так поважної справи і легковаження обжалованих осіб, легковаження людської гідности і терпінь, які приводить з собою слідча вязниця. Проти цього ми оборонці мусимо якнайсильнійше запротестувати. Тому прошу п. предсідника подати це наше обурення і протест до відома тих, кому це належить".

По цій заяві удалися оборонці до комнати адвокатів та по відбутій 'короткій нараді всі спільно пішли до президента Суду Гавля. Тут іменем оборони зложив д-р Глушкевич слідуючу заяву:

Ми прийшли до вас, як оборонці Федака і тов., подати вам до відома, що сталося щось зовсім неправдоподібне, незрозуміле для нас, нечуване. Сталося щось, що ви вже певно знаєте, а навіть, як ми глибоко переконані, давно вже знали. Перед годиною, коли ми всі явились у салі розправ, щоби боронити згаданих наших клієнтів, явилося лиш чотирох чи пятьох присяжних суддів. Предсідник Трибуналу радник Маєр не явився. Член Трибуналу, радник суду Нарольскі, заявив нам, що розправа відкладається ізза хороби радника Маєра. Стверджуємо, що сталося, як я сказав, щось небувале і нечуване в установі виконування виміру справедливости, бо вже другий раз відкладається розправа у справі, в котрій аж 13 молодих людей перебуває у слідчій вязниці, відкладається не з їх причини та не з причин передбачених у законі, а лиш ізза недомагання одного і того самого члена Трибуналу. Стверджуємо, що вже другий раз одібрано можливість людям, котрих вина ніким не є доказана, явитися перед суд і виявити судови і світови свою невинність. Ми вже були раз у вас у тій самій справі і в такому самому випадку, коли відложено ізза занедужання радника Маєра розправу, визначену на день 6. 9. ц. р. Ми мали вже тоді відомість про справжні причини відложення, а саме про листи дир. Райнлендера та президента міста п. Наймана. А що ви запевняли, що причиною відложення розправи є таки хороба Маєра, яка обявилася якраз на кілька годин перед початком розправи, то ми домагалися від вас, щоби ви визначили п. рад. Маєрови заступника, щоби охоронити наших підоборонних від повторення таких „несподіваних занедужань" п. Маєра. Наше домагання було зовсім справедливе і оправдане, писаними і неписаними законами, передусім законом людяности, який чейже повинен лежати в основі усіх законів та їх виконування, отже і в основі карного судівництва.

Так ви, як ми, на жаль, стверджуємо, не уважали за вказане прийти на зустріч цьому нашому законному домаганню і сталося як кажу, щось, що хоч трудно зрозуміти, одначе можна було предвидіти: пан Маєр знову захорів і то знову на кілька годин перед розправою, — на цей раз не на печінку, а на серце!

Тому, що ми, знаючи обставини справи наших підоборонних, передбачали дальші неоправдані законом відложування розправи і звертали на це вашу увагу, ви одначе не угляднили наших домагань, про які я говорив, тому в імя принціпу: „clara facta claros faciunt inimicos" заявляю вам отверто і сміло, що відповідальним за сьогоднішні відрочення розправи уважаємо і будемо уважати вас; ми застерігаємо собі право витягнути всі послідовности того неоправданого відрочення, вину якого поносите ви.

Рівночасно позволяємо собі звернути увагу, що психічний стан, в якім найшлися наші підоборонні котрим вже другий раз відмовлено можности здати справу зі своїх вчинків, вимагає негайного баченні з нами — їх оборонцями — і тому домагаємося заразже визначити суддю, що в заступництві хорого п. Маєра, дав би нам можність відбути з ними негайну конференцію".

Президент Гавль оправдувався цим, що Маєр справді має бути

Пр. 284|22. В Імени Річипосполитої Польської! Суд окружний карний яко Трибунал пресовий у Львові рішив на внесок Прокураторії Державної, що зміст часопису „Діло" ч. 11. з дня 13. вересня 1922. в артикулах під заголовками; 1) „Основа держ. устрою Галицької Республики" в уступі від слова: „Держава" до слова „скінчене", 2) „Східна Галичина" в уступі між словами: „проєкту" а „вол", 3) „Всенародне віче Українців міста Львова" в уступах: між словами „він" а „тоді „факти" а державність", „школи" а „він", „повіті" а „змінють" „3200" а „супроти", „много" а референт", „відчитує" а „по", „справах" а „закінченю", „борзям" а „відспівали". 4) „Конфіската" — цілий уступ. 5) „Солідарність" — цілий уступ, містить в собі єство злочину з §§ 58 б. ц. і 65 аб. і провини з §§ 302. 305 і § 24. уст. прес. ч. 17,12. 1862 Ч. 6 ex 1863 Дз. п. узнав доконану в дни 12. вересня 1922. р. конфіскату за оправдану і зарядив знищення цілого накладу і видав по думці § 493. п. к., заказ дальшого розширювання того друкового письма. Заразом видав наказ відвічальному редакторови тої часописі, щоби се рішення помістив безплатно в найблищім числі і то на першій стороні. Невиконання того наказу потягає за собою наслідки предвиджені в § 21 зак. друк. з 17. грудня 1862 Д. п. д. № 6 ex 1863, а іменно засуджения за переступство на гривну до 400 Мп. — Львів, дня 13. вересня 1922. (Підпис нечиткий.)

„хорим“, бо у нього є… лікарське свідоцтво. Заявив, що буде старатися, щоби розправа відбулася як найскорше, а врешті дозволив побачення оборонців з підсудними.

Крім того д-р Загайкевич вніс протест проти оточування підсудного Федака жандармами, які цілий час, а навіть підчас конференції Федака з оборонцями, не відступають від його особи. Одночасно домагався, щоби приведено Федака з иншими підсудними без жандармів на конференцію з оборонцями. Президент Гавль вволив цьому домаганню і казав припровадити Федака без жандармів до салі розправ на конференцію. Тут знову трапилася цікава історія. Жандарм спротивився одійти та заявив, що він має наказ якогось команданта жандармерії, що Федака не сміє пустити з келії без його догляду, а коли п. президент бажає цього, то мусить постаратися скасувати той наказ. Пан президент уважав відповідним погодитися з цим станом та заявив оборонцеви д-рови Загайкевичови, що негайно напише до команди жандармерії і буде домагатися скасування наказу. Мусимо зауважити, що це противзаконно, щоби в мурах судової вязниці органи жандармерії могли видавати якісь свої розпорядження.

Обжаловані на конференції з оборонцями заявили, що рішили голодівку і тільки на просьби оборонців згодилися виждати кілька днів до вияснення цілої справи відрочення.

Велика Україна.

„Виховання дітей“.

Недавно совітське радіо повідомило, що в Винниці дуже урочисто одкрито першу губерніяльну конференцію дітей Поділля. Діти співали інтернаціонал й послали привитальні телеграми „милим і коханим“ Леніну, Луначарському і Троцькому. Тепер в „Беднотє“ явилось докладне справоздання про цю конференцію, в якому говориться: „на конференції, на жаль, була присутня найбільш зіпсута частина молоді, підростаючі спекулянти, напів письменні хлопчаки, які не хотять вчитися.

Комунікація між совітською Україною і Польщею.

Совітська влада рішила відновити безпосередну залізничу комунікацію між Польщею і совітською Україною через Підволочиска; в цих цілях приступлено до ремонту залізничого шляху на дільницях Проскурів-Волочиськ і Проскурів-Жмеринка. Тепер на цих дільницях залізничого руху нема тільки з огляду на пів зруйнований стан залізничого шляху. Совіти сподіваються закінчити ремонт в початкові жовтня.

Совітське представництво в Польщі.

Совітський представник в Варшаві Шумський виїхав на 2—3 тижні до Харкова. Його заступає Хургін. Сіяка, що був першим секретарем посольства відклекано, на його місце призначено Любчака.

Арешти на Україні.

Совітська преса повідомляє, що українська совітська влада розкрила нову шпигунську організацію, що збірала дані про червону армію й передавала їх Польщі. Поміж арештованими в цій справі начеб є навіть члени польського дипльоматичного представництва.

Шліть жертви на будову памятника на могилі Леся Мартовича до Пов Тов-а Кредитового „Віра“ в Раві Руській.

З Волині.

Польський орган українською мовою.

Волинська Рада Людова, котра видавала до сих пір неперіодичний часопис „Наш Голос“, тепер щоб прикрити своє правдиве обличчя, котре уже добре відоме українському населенню Волині продовжує видавати його під назвою „Народна Рада“. Про цей часопис польський тижневик „Głos Wołyński“ пише: В Луцьку почав виходити часопис українською мовою під назвою „Народна Рада“, який видається на гроші одної з польських партій, шоб стягнути собі голоси українського населення.

Закриття школи.

До приходу Поляків в Мізочі пов. Дубно було в нас дві школі — вища початкова і низча початкова, які утримувались на кошти державні та давали науку дітям місцевого населення українського й жидівського. Але вже торік з початком шкільного року вища початкова школа перестала істнувати, бо шкільна влада не дала концесії на її відкриття, а низча початкова хоч і продовжувала ще своє життя, але перейшла на становище школи другого сорту, бо першим сортом школи стала нововідкрита школа польська, яка й заняла будинок шкільний і стала провадити навчання в дообідню пору, ласкаво уділивши українській школі права займатися після обіду. Так було торік; а тепер українську низчу початкову школу зовсім викидають зі шкільного будинку.

Кольонізація.

В с. Ветинцях Горохівського повіту є кусок землі в 150 десятин поміщиці Марії Савицької, котра находиться десь в Росії, котра виїхала в часі евакуації в 1915 році. Весь час селяне землю ту обробляли, платили за неї податки, данину, а в 1921 р. довідавшись, що земля та має перейти на власність держави, звернулись до Горохівського старости і повітового Надавчого Комітету, аби маючи на увазі їх малоземельність, розпарцелювати ту землю між них. В 1921 р. навіть була винесена постанова Надавчим Комітетом, аби ту землю розпарцелювати між селянами, а в цьому році прислали військових осадників.

Щож мають робити селяне, коло чого працювати, з чого жити і їсти злиденний кавалок хліба?

Шукають українських голосів.

На нарадах між партіями Вітоса й бельведерцями ухвалено виступити на Волині під час виборів спільно.

Присилайте жертви на будову памятника ІВАНА ФРАНКА до Краєвого Союза Кредитового Львів, Ринок 10., ч. вкл. кн. 40.000.

Грецько-турецька війна.

Грецький протест.

З Женеви доносять, що Греція вислала до Союзу Народів протест проти турецьких звірств в Малій Азії.

Антанта за мілітарною інтервенцією.

Польрадіо доносить з Ліфилду, що англійський уряд видав офіціяльне звідомлення, де обговорено положення викликане походом кемалістів на Царгород. Звідомлення стверджує, що справа проливів торкає найбільш живучі інтереси Англії, Европи і цілого світа. Англійський уряд вважає дійсну і тревалу свободу проливів як невідкличну конечність в імя яко Англія схильна розпочати відповідну акцію. Англійський уряд довідався з великим вдоволенням, що Франція і Італія поділяють його погляди. В справі Царгороду — говорить звідомлення — Англія стоїть в деякій мірі осторонь. Вже два роки тому рішено віддати Туреччині Царгород, а в січни ц. р. на конференції в Льондоні повідомлено представників урядів в Царгороді і в Ангорі про намір союзників звернути Царгород Туркам о скільки звязані з цим питання будуть корисно полагоджені. Англійський уряд бажає собі як найскорйшого скликання конференції в цили осягнення і забезпечення тривкого миру з Туреччиною, однак не можна про це говорити так довго, доки війська кемалістів загрожують невтральній полосі. З огляду на одушевлення Турків із-за віднесених побід і супроти надмірних домагань кемалістів, булоб великою помилкою довірити цю справу виключно дипльоматії. Проливи треба забезпечити відповідною мілітарною силою. Булоб нещастям, колиб Турки прогнали союзників з Царгороду. Відтак обговорює звідомлення вплив дальшого походу кемалістів на положення на Балкані, при чому підчеркує турецьку небезпеку для Румунії і Югославії з огляду на можливість турецько-татарського союзу. В кінці звертаєся звідомлення до обох держав з запитом, що думають про турецьке питання і звязану з цим небезпеку.

Сутичка між Греками і Болгарами.

Аг. Аваса доносить з Атен про сутичку грецьких військ з болгарськими комітаджі.

Уступки в користь Туреччини.

З нагоди передачі Англії французької ноти в справі Туреччини, передбачує „Тан“ такі можливі уступки в користь Турків: Невтралізація проливів під контролею союзників, неподільне посідання цілої Малої Азії, відкликання союзних військ з Царгороду і передача східної Тракії аж по Адріянопіль.

ЮРІЙ КМІТ.

1)

Гимн одружіння.

(Виривок з повісти „Мандрівна“)*).

Червень. Не видко ніде хмарочки. Сонце пливе безжурно по синьому небі, а земля приймає з утіхою його дари та передає їх творивам. Видиться, що все ловить розсипане тепло, мовби свідоме було, що ся обильність не потріває довго.

Я сама одна.

Хоч проміння сонця чарують усякого, одначе не займають мене Аж до сього мусіло прийти! В осередку повне безладдя…

Похожаю по кімнаті, начеб шукала чого. Зупиняюся перед книжками, повстромлюваними сшитками й листами.

Я рідко коли, а Іванко таки ніколи не дивиться в сей бік. Дивно складається воно. Ходять людкове до школи, під примусом читають ріжних авторів, „набираються освіти“; дають їм свідоцтва, дипльоми, а потім не посягають рукою по книжку — відай екзамени по фаху звільняють їх од сього… Облишають скупні життя, не відаючи нічого, що подали світови великі творці. Немає значнійшої ріжниці між освіченою й неосвіченою верствою. Одні й другі навідуються до гостинниць, до кіна, роблять конвенціональні візити, улаштовують празники — й на тому кінчаються „вищі“ духові потрібки.

Виймаю листа й читаю: „Прохає вас горобець удовець одвідати його. Hodie mihi, cras tibi. Д-р Фауст“.

Автор сього запрошення о. Михайло Горейко, наш найблизчий сусід. Як він, так і його жінка Оксана гарні люде, а кращого подружнього пожиття не можна здумати собі.

Є у мене записничок о. Горейка. В йому зібране резюме взаємних переживань і поглядів на світові речі, що їх саме навіяли подружні умови. Яким робом замандрував до моїх рук, скажу далі.

Він селянський син, вона дочка Німців кольоністів. Познайомився з нею в осмій клясі. Його життя набирало зараз иншого значіння, иншої вартости. Зринав чудовий світ у пучині і в дальшому розвиткови подій.

Даю слово авторови. Хай просуваються перед нами величні сценки, палкі тремтіння розніжненого серця, що намагається піднести, одуховити зверхні явища проміннями святого вогню великої любови!

„Стріча, знайомство, одружіння! Не моя проза для вашого звеличання… Се тільки „окруша“ з багато заставленого стола, декілька віночків квіту з широких, безмежніх піль, се тільки слабкі рефлекси найясніших сонць… Одначе розсную хоч частинки з сього, бо й вони заговорять про цілину й повноту роскоші та щастя… В одному моменті найшовсь я на відродженій, прибраній землі й „на окраїнах творива, де затрачуються вже повітряні шляхи“…

Передомною гаї рож із чудовими хідниками й пронизаними острівцями конвалій… Повернене все до сонця й ловить пристрасно, жадібно його проміння…

Довкола простяглись луги, сповнені натхненими акордами коханців-соловіїв…

Усесвіт, що тільки найдобірнійшого мав, у свої дари склав і нам переслав…

І трави і квіти, деревинні галузки й пупляшки, узгіря й низи, ріки й потоки, їх водограї — достроєна до хвилини гармонія — всюди розлилася висока величня симфонія…

Усьому я радий і все мені привітне, лякаюся тільки людських пересувань, щоби не сколотили глибинних моїх почувань…

Я на землі був, а виділось, що тут іще ніхто мене своїм брудом не доторкнув, хоч иноді негожий вітер біля вуха шелеснув…

Явища кращали, ліпшали, ніжнійші, витонченійші ставали й материнім сяйвом сповивалися…

Навіть школа змінялася і в щось величньо-інтересне перетворялася…

Холодні теоретики пропали, і на їх місце виступали зуважливі артисти-дослідувачі невідомих дитячих, молодечих полос…

Умілою рукою вводили нас у розвернену дійсність і звязували з нею нашу уяву…

· · · · · ·

На що тільки моя Оксаночка глянула, біля чого пройшла, все носило на собі виразні признаки вічно-жіночого; притьмом зринало витончене усереднення грубовато-стрічкого й замирення бурхливих хуртовин…

Вона, сказатиб, проводар з хмарних низин до сонячних верхів… Ніжнота найвірнійшої й з повною посвятою любки, пребагата ширина материніх тремтінь, зрівноваження й маєстатний спокій, задивлення у високу, культурну місію духового благородства, замінювали тут земне в небесне, дочасне в непроминуче“…

Коли прочитується записничок, видиться, що в неї зібрані всі зв

*) Долю о. Михайла Горейка, що є одним з епізодів згаданої повісти, змальовує головна героїня „Мандрівна“, що вже о подрібно вотує всі говорушення свойого серця в записниці. Вона мала теж записничок о. Горейка й злучила його з своїми річами; вона повсякчасно спрагнена великої любови й великої роскоші та вічно затужена в її блисках…

Пожежа Смирни.

„Н. Фр. Пр." доносить, що европейська дільниця Смирни згоріла до тла. Збігців в числі 3000 прийняла на кораблі французька фльота.

Становище Болгарії — невтральне.

Болгарський міністер внутрішних справ Даскалов заявив в інтерву, що становище Болгарії зглядом грецько-турецького конфлікту є строго невтральне.

Мобілізація в Румунії і Юославії?

До Парижа доносять про мниму мобілізацію румунської і югославянської армії. Передбачується можливість нової війни на випадок, колиб Турки зміряли зайняти Тракію.

Грецькі побоювання.

„Дейлі Телеграф" доносить з Атен, що грецький уряд звернувся до урядів Румунії і Югославії з запитом, яке буде становище тих урядів на випадок воєнної акції зі сторони Болгарії.

Рана на організмі Европи.

Англійський журнал „Reconstruction", орган відомого економіста Кейнса, присвячений справі економічної відбудови Европи, пише про Східну Галичину ось що:

„Положення у Східній Галичині стає щораз гірше. Поляки, мимо того, що вони є тільки мандатарями Антанти, трактують ту країну так, немовби вона була польською провінцією. Українські патріоти живуть на вигнанню, по найбільшій части у Відні. Вони мали надію, що з приводу генуенської конференції головні союзні держави приступлять до остаточного вирішення галицького питання, яке осталося отвореним після договору в Севр. Одначе Поляки при допомозі Франції перешкодили видвигненню тої справи. Тимчасом щораз більші поступи робить польська кольонізація, місце українських селян займають польські кольоністи. В той спосіб Поляки сподіються випередити рішення союзних держав, польонізуючи вже наперед Галичину. Коли би до того Польща спробувала рекрутувати жовнірів у Східній Галичині, то певно прийшло би до повстання населення. Східна Галичина, так само як Македонія, є розятреною раною на організмі Европи і новий польський премієр проф. Новак, з покликання бактеріольог силкується усунути небезпеку проказ".

Польські вибори і Сх. Галичина.

„Новеля" до виборчої ординації або „стрях на Ляхів".

„Газета Варшавска" подає:

Супроти того, що лучаються випадки відмови з боку членів виборчих комісій сповнювати поручені їм чинности, уряд внесе на соймову вересневу сесію проєкт новелі до виборчої ординації.

Проєкт передбачує, що коли члени комісій (обводових) відмовляються сповнювати свої чинности, то предсідник комісії має право кооптувати нових членів з поміж виборців. Коли предсідник не допише, то вибори зможе перевести делегат окружної виборчої комісії. В такім випадку предсідник окружної комісії може визначити делегата, котрий зможе перевести вибори не тільки в однім „обводі" (селі), але в злучених двох або трьох обводах.

Крім того є передбачене в проєкті підвисшення кари на недбалих членів комісії з 20 на 100, а також і на 200 тисяч.

Не є виключене, що з приводу того рода випадків непорозуміння обовязків членами виборчих комісій голосування буде відложене на кілька годин.

Нарада сіоністів.

„Хвиля" подає короткий звіт з недільних нарад східно-галицьких сіоністів. Голова сіоністичної організації д-р Райх здавав звіт із засідання Виконуючого Комітету сіоністів та з світової сіоністичної конференції в Карльсбаді. Опісля на порядок нарад прийшов реферат про політичні відносини в краю в злучі з недалекими виборами до польського сойму і сенату.

Над політичним рефератом вивязалася жива дискусія, котра причинилася до повного вияснення положення.

Які постанови принято, невідомо. „Хвиля" подає лише, що „про винесені постанови в політичній справі донесе Екзекутива у відповідному часі".

З сього можна би заключати, що сіоністична організація в суті річи здержалася із винесенням остаточної постанови в справі виборів, хоч день передтим її орган заявляв: „Партійна Рада сіоністичного сторонництва мусітиме винести формальну ухвалу в справі становища партії при надходячих виборах. Час приналіг. Всяка дальша проволока в теперішній хвилі мусить вявитися небажаною. Найвища партійна інстанція сіоністичного сторонництва, двигаючи велику й тяжку відповідальність, скрупулятно й відважно розважить всі подробиці замотаної проблеми жидівської політики в тій країні в теперішній хвилі, розважить її в першу чергу під кутом погляду інтересів жидівського населення і тим шляхом дійде до висліду, котрий в однім чи другім напрямку усуне непевність положення і рішення. Майже в останній годині не можна лишити жидівського населення без орієнтації і без ясної напрямної".

Македонські відносини.

Польська боївка гуляє!

В Камінці струмиловій в ночи з 17. на 18. вересня польська боївка спалила приходські будинки, інвентар і збіже о. шамб. Цегельського. Коли люде взялися до ратовання, боївка з трьох сторін обстрілювала приходство, унеможливлюючи ратунок.

Арештовання студентів.

В Мшані коло Львова арештувано українських студентів Михайла Козака і Осипа Сивенького.

В Буську арештовано студента Михайла Трача. Арештованого перевезено до Золочева.

В З[illegible]чеві сидить в тюрмі студент фільософії Хомин Олекса.

Підпал староства.

В Печеніжині невідома рука підложила огонь під будинок староства. Згоріла одна стіна і всі акти канцелярії шкільного інспектора. В будинку найдено неексплодовану бомбу.

Напад на польську учительку.

В Березові доконано нападу на школу. Невисліджені осібняки обстріляли мешкання учительки-Польки Санойцівної, котра з переляку попала в нервовий розстрій. Сю учительку заступив інспектор иншою, але Українкою.

В Карашкевича стріляють.

Дня 15. ц. м. стрілив хтось в Омеляна Карашкевича, як із своєю дружиною вертав з міста до дому. Куля пройшла через ліву лопатку. Раненого відвезено до шпиталя.

Ревізії в Сколім.

Благодатні наслідки знесення виїмкового стану і введення „виборчої свободи" відчуло вже українське населення міста Сколє. Дня 12. вересня перевела держ. поліція цілий ряд домашних ревізій в ріжних українських домах, а то у суд. стар. офіціяла Томи Благітки, у суд. офіціяла Івана Гребеняка, у секретарки філії тов. „Просвіта" Олі Сокачівної і у студ. прав Теодора Цогли. Ревізії переводжено незвичайно старанно, переглядано всі книжки і кореспонденцію, врешті у п. Івана Гребеняка забрано плян його власної хати, а у п. Теодора Цогли спис української інтелігенції в повіті, зладжений для розсилання запрошень на уладжувані в Сколім аматорські вистави і забави та формулярі лист для складок на місцевий сирітський захист. При переводженню ревізій, які відбувалися між 8 і 11 годиною вечером, органи держ. пол. не виказалися мимо жадання ніяким писемним наказом або порученням. Нема то, як „виборча свобода"!

Нові пожежі на фільварках.

„Gazeta Codzienna" доносить, що золочівський повіт стоїть під знаком террору з боку українських боївок. Дня 15. вересня підпалено 4 стирти збіжа на фільварку в Реклинци. Збіже згоріло, двір уратований. В Турничах згоріло кілька стирт. В Деревні підпалено фільварок. Шкоди мілионові. Між Мостами і Жовквою знищено телеграфічні дроти. В Яксманичах під Пе-

---

сой справжньої жіночости, що віднайдена чудова, повнотаємна країна з неперебраним багатством... Що тільки найвеличавійшого, найніжнійшого, найприманливійшого для душі, серця, розуму й очей здумати можна, усе те розцвілося на пишних левадах її серця...

Снувалася її переживалася золота казка... звідусіль подавалася цілому єству обильна ласка...

Вдумуючися одначе уважнійше в розсипані рефлексії й афоризми, вичувається теж важкий жах перед невмолимою життєвою бурею; плинуть заклинання до боротьби, перемоги, витрівалости, до шукання в тому звісного вдоволення й своєї мети... Але не прикорошуватиму зелених листочків...

Кохання стрінути, його віднайти — все одно, що до щастя прибути, в раї увійти.

Нашою стрічею відкрили ми — ... ті зачаровані світи.

Нічого не було, а в одному моменті найкраще, найвище, найвеличавійше й наймогутнійше зринуло!

Біля мене і в мені містерії, чуда... ні, се дійсне щастя, ні... луда...

Пирсли леди — зацвіли сади... Весна, весна! Повна, багата, ...

Дивлюся і не передивлюся, слухаю ... і не переслухаю — зайнялись святі, а жаркі вогні, у всіх скритках серця і на дні...

Всі хмари, всі темряви пропали а небесні світла моря блисків розлялися...

Задзвонили всюди великодні дзвони — все будиться, оживає, в гору підлітає... вже, вже зняті зимові заслони...

Ах, що за упоєння сплили! Мабуть які створіння не думали про се й не снили!

Похилилися вії — мережалися, укладалися золоті мрії; душі говорили й натхнену пісню про вічний рай творили.

В широко розливних радощах поринали — кожна хвилина, кожна година нові роскоші, нові дари відкривали й нам подавали.

За собою все тужили, себе визирали, мов би на далеких і протилежних окраїнах світа проживали.

Взвичаєння — ми його не знали, все з найвищими почуваннями себе зустрічали й вічно свіжими ласками душі й серця обділяли...

Що нас тільки обкружало, з наших чарів сяйво брало.

Життя в близьких схоплено і звідусіль нам радощі зносило.

Горів огонь і не згасав та нас у „біді" спасав.

Біля тебе „подрібниці" стають величнями, а буденні явища золотими снами.

Шукай, молодче, кохання, шукай, щоби не минув тебе пишноквітний май!

Ти все в душі зібрала й життя моє в чудові гірлянди прибрала.

Пробування з тобою сповите чарівною весною.

Пристанули години, зупинилися хвилини — заслухалася вічність над нами з усіми своїми глибинами...

Голубочко моя, як се ти вийшла з земної глоти й піднялася зо мною до соняшної висоти...

Хочби не було замогильного світа — розпалені всемогутнім жаром і часово розлучені серця мусілиб його створити, щоб у початому раю могли з собою по вік віки жити...

Чиста, вірна, взаємно-злучна любов не йде в глухе забуття — вона квітчається, чарівним квітом безсмертнього життя...

Ти, подругонько, завжди бі... мене — пишаєшся, наче весняне поле зелене!

Твої очі — моє сонце; благодатно воно світить крізь душі віконце; твоє слово — симфонія для вуха і бадьорий зрив для збентеженого духа; твої уста — усміх непорівняного щастя, а не балачка пуста.

Ти мовчала, а солодку втіху розливала — душа в душі поринала і все найвище відбирала.

Як жрекиня найвеличавійшого ідеалу, ступала у всьому на путь незахитано сталу.

Зверхнє осередним порядкувала й до піднебесних висот переможно, упевнено прямувала.

Як джерело послідовности, віри й сили олімпійських шпиль, так теж у тебе зберіга... тотожньо вироблений, спокійний гармонійний стиль.

Твоя попад з душі ніч зганяла, оточенню зрив давала — росточища рівняла, перепону, тверду скалу скидала, знеможеного в бистролетні крила вбирала...

На обмальованому полумям серці, що переслала, золоті слова вписала: Ти мій, а я твоя!

Виділося, що ми одно одним стали й ласками себе обміняли...

Тебе біля себе мав, а думкою до хвилин повертав, де обіймів, щебетання, де тремтіння й забування, де розкоші тайна тайн почалася, де екстаза екстаз зверталася, де дарів дар, де чарів чар на нас зливалися, де вічність з моментом, небо з континентом єднались!...

У темну, невидну ніч заблисли нам сонця із с.ч...

Ліси, поля, моря, ріки кликатимуть мені по віки: Благословенний місточка простір, де вилася моя зоря зір!

(Продовження буде.)

ремишлем підпалено фільварок князя Любомірского, при помочи льонтів і вибухових матеріялів. Ані один виновник не висліджений.

Підпали!

„Дзєннік Людови“ з 18. ц. м. пише п. н. „Підпали“: „Підпали фільварків, стирт збіжа, та будинків, які є власністю польського населення у „Всходнєй Малопольсци“ бувають з кождим днем частійші. Передостанньої ночі полито нафтою чи бензиною стирти сіна на фільварку станиславівського воєводи Юристовского у Куровицях під Тернополем. Згоріли стирти збіжа та сіна.

В Яксманичах, перемиського повіту, підпалено перед кількома днями стирти на фільварку Г. Любомірської; до підпалу вжито стрілецького пороху та запального шнурка. Пощастило зльокалізувати вогонь.

Вчора звідомлено львівську поліцію, що у повіті Жовква горить збіжа на кількох фільварках.

З початком сього місяця спалено врожай і будинки двох кольоністів у Дернові б. Камінки струмилової. У тійже околиці спалено забудівлі війта у Таданях і тої же самої ночі підпалено у цьому селі двір, та слідуючої ночі підпалено стирти збіжа у сусіди обшарника.

Пожежі з підпалів лютували в околицях Стрия і Журавна, спалено будинок польської школи у Рибниках під Бережанами, згоріли двори або складене збіжа у Золотій Слободі, у Козлові, Острові, Підгайчиках, Підлісках, Підбірцях, Ізидорівці, Болестрашицях, Неслухові; двічі були спроби спалити двір в Камінці струмиловій.

Поліція твердить, що це саботажні вчинки, роблені з політичних причин. Одначе досі нікого не зловлено, що дає не дуже гарне свідоцтво меткости влади.

Кажуть теж, що треба шукати джерел того саботажу у Чехословаччині, Німеччині та передусім на Совітській Україні. Але це є здогади, не скріплені доказовим матеріялом“.

„Дзєннік Людови“ радить дідичам не ждати кращої „конюнктури“ на переднівку, бо „не важко передбачити, скільки залишиться стирт до переднівка“. А польський уряд дістає від шановної газети пораду: скріпити краєве „безпеченство“ та примусити обшарників молотити збіжа та негайно продавати його.

„Самооборона“.

Дня 17. вересня в салі польського „Сокола“ у Львові відбулися збори M. S. O. (Miejska straż obywatelska). Предметом нарад була справа організації самооборони супроти частих випадків замахів, підпалів і т. д. В резолюціях ухвалено: 1) покликати на ново до життя M. S. O. у Львові і на провінції; 2) закликати польське населення до самооборони; 3) остерегти українське населення, що „саботажі“ викличуть жорстокий реванш; 4) домагатися від уряду заведення у Східній Галичині наглих судів; 5) усунути всіх Українців із державних посад при залізницях і т. д.

„Gazeta Codzienna“ нотуючи ті резолюції, додає, що реванш може бути страшний і жорстокий. „Стережіться ви, що підпалюєте двори і фільварки!“ З жалем нотує ця редакція факт, що досі ані одного виновника не удалося арештувати.

З польських справ.

Бльок національних меншостей.

„Przegląd Wiecz.“ сповіщає, що на спільних засіданнях делегатів бльоку національних меншостей в період з 5. по 12. вересня було розглянуто всі питання, які викликали сумніви й примушували побоюватись розколу. Всі ці питання розвязано задовольняюче, при чому встановлено число мандатів для кожної окремої національности. На нарадах розроблено також питання про технічний бік виборів.

„Автономія“ Галичини.

Польська преса подале офіціяльний текст урядового проєкту „автономії“ Східної Галичини. Офіціяльний текст від тексту, поданого нами раніще, ріжниться лише стилістичними дрібницями.

До подій на Горішньому Шлеску.

В минулу пятницю в президіюмі Ради міністрів відбулась нарада міністрів під головуванням Новака, присвячена шлеським подіям. Ухвалено утворити урядову комісію на чолі з мін. Даровським й вислати її для ознайомлення на місці з відносинами, що утворились там. В звязку з конференцією передбачають великі зміни серед складу адміністрації в Шлеську.

Воєводи радять.

На днях у Львові відбулися наради всіх трьох східно-галицьких воєводів при участи представників польської армії і міністерства військових справ. Предметом нарад була справа виборів і справа обдумання засобів для переведення їх. Обмірковано, як запобігти можливим актам террору.

Кандидатура Скірмунта.

Колишній міністр зак. справ Скірмунт кандидує до сойму на Литві по спискові польського центру.

Приїзд Чічеріна до Варшави.

На майбутньому тижні Чічерін, переїзджаючи з Берліну до Москви, має спинитися в Варшаві, де пробуде два-три дні.

Совітська Росія.

Розправа з соціялістами.

„Соціялістичний Вістник“ сповіщає, що большевицька влада вислала в останній час до віддалених губерній цілий ряд меншевиків й бундовців. Між висланими знаходяться одна з найдавніших діячок „Бунду“ Гуревич (перекладчиця на російську мову „Капітала“ Маркса, Раков, Рубінович і ин.

Совітські концесії.

Між Уркардтом і Красіном завязаний договір, в силу якого тресту Russo Asiatic Consolidated віддано довготермінову концесію на всі підприємства цього тресту, якими він раніще володів в Росії. До числа цих підприємств належать мідні руди в Киштимській окрузі на Уралі, золоті копальні і т. д. Совітські джерела зазначують, що вигоди надані Уркардту, иншим підприємцям надаватись не будуть. На підставі договору Уркардт повинен розпочати роботи в ближчій час. Здобич золота за перший рік повинна дійти до 12 пудів.

Похід проти фаховців.

Після тієї кампанії, яка в недавній час провадилась проти інтелігенції, совітська преса розпочала кампанію проти фаховців-„спеців“. Всі совітські газети вказують на необхідність вжити заходи проти фаховців, які хотять знищити всі завоювання жовтневої революції. При Ц. К. комуністичної партії для боротьби з „спецами“ утворена комісія на чолі з диктатором Донбасу і комісаром праці Сормилотовим, одним з членів катеринбурського виконкому, що виніс засуд на смерть Миколи II. „Правда“ повідомляє, що на багатьох московських фабриках вже звільнено „спеців“, що виявили себе неприхильно відносно комуністичної партії.

Совітська преса визнає, що боротьба з „спецами“ буде дуже важкою. „Правда“ констатує, що на багатьох великих заводах комуністичні групи перестали відгравати всяку ролю з огляду на ту підтримку, яку мають „спеці“ з боку червоних директорів і управителів.

Совітські закупни.

З вісімдесять міл. зол. рублів витрачених внішторгом за закупку ріжних річей за кордоном, більш 45 міл. пішло на закупку харчів для червоної армії.

Ліквідація освіти.

Совітська преса подає відомости про скорочення штатів комісаріяту освіти. За чотири місяці ліквідація народньої освіти висловилась в таких цифрах: число шкіл скорочено на 7.500, число учителів на 13.000, число учнів на 1,959.000.

Анулюція церковних грошей.

Народнім комісаром фінансів випущено оповіщення, в силу якого з 1. жовтня 1922 р. забороняється прийом всякого роду грошевих знаків старих випусків. Заборона торкається білетів царського уряду, скарбових знаків й кредитових білетів тимчасового уряду, а також серій й зобовязань державної скарбниці, купонів державних, відсоткових паперів й обліґацій позички свободи в малих купюрах. Обмін всіх цих знаків на грошеві знаки зразку 1922 року має переводитись до 1. жовтня 1922 року.

Голод.

„Правда“ повідомляє, що в Ватській области власного зібраного хліба вистарчить для населення лише до 1-го січня. Вжито заходів перед адміністрацією АРА, щоб вона продовжувала харчування голодних надалі.

Англія повертає пароплави большевикам.

В першій половині вересня до Петербургу має прибути перший з пароплавів Добровольного флоту „Нижній Новгород“, які Англія повертає большевикам. Пароплав прибуде з грузом камінного вугля.

Совітський протест.

Совнарком звернувся до англійського уряду з нотою протеста проти становища, яке утворилось в Царгороді після зайняття його Англією і її спільниками. Питання про протоки, яке розвязане однобічно всупереч інтересам Туреччини, України, Росії і Грузії мусить бути переглянуто при участи всіх цих держав. Совітська Росія ніколи не визнає рішень, що будуть суперечити цьому основному положенню.

Арешти серед комуністів.

В Москві відбуваються масові арешти серед комуністів, які належать до так званої робітничої опозиції й до инших груп, що незадоволені політикою центрального комітету партії. Арешти відбуваються також й серед анархістів. Арешти опозиційних елементів відбуваються також в великій кількості й скрізь в провінції.

Дописи з краю.

Городенщина.

Польські вибори і Східна Галичина. — Віча у Вербівцях, Репужинцях Рашкові. — Арешти і знущання.

Дня 10-ого вересня відбулося у Вербівцях, повіту городенського, віче з нагоди розписаних до варшавського сойму виборів. На вічу ухвалено однозгідні резолюції щодо абстиненції, що до протесту і що до університету.

Після віча державна поліція в Городенці заарештувала в місті Городенці промовця з того віча п. Павла Паньчука, студента прав і поводилася ось в який спосіб:

Командант державної поліції п. Яссвіч переслухував його відносно інкримінованих переступств в таких умовинах: п. Демчук цілком нагий без сорочки і нижчого біля зі зложеними на вхрест руками на грудях стояв просто, лицем звернений до команданта; по одній і по другій його стороні стояли функціонарі місцевої поліції з карабінами. В такій позиції і зовсім нагий пан Демчук був змушений зізнати протокол. Весь час п. командант Яссвіч серед крику накидався на арештованого, а щоби вимусити на ньому зізнання, прикладав багнет до грудей, грозив пробиттям.

Арештованому подерто по заарештованню сорочку серед насильного обнажування, понадто уживали функціонарі поліції всяких образливих висловів.

У вівторок, дня 12 ого вересня закувала поліція його руки в ланцюхи і так провадила пішки на загальний позор від будинку державної поліції на залізничий дворець.

В промові і поза нею не допустився арештований ніякого карного вчинку.

Зроблено карні донесення до прокуратури і до всіх надпорядкованих властей.

В повіті є велике розгорячковання.

Дня 13-ого вересня заарештувала державна поліція п. Мельмуку, студента університету з Глушкова, городенського повіту, за відбуття віча в селі Репужинцях. Два дні пізнійше вивезено арештованого до вязниці окружного суду в Коломиї. На вічу в Репужинцях після вступної промови ухвалено резолюції що до абстиненції при виборах і що до положення Галичини і протест проти „автономії“. „Ведеться ... рві.

слідство в напрямі державної зради.

Заповідаються масові арештовання місцевої української інтелігенції.

* *

В неділю, дня 10. вересня, коли громадяне Рашкова вийшли з церкви, громадський писар Іван Кольмер прочитав всім розпорядження староства в справі виборів до сойму і сенату у Варшаві і пояснив, що хто не почувається горожанином „Ржечипосполітої польської", нехай іде до дому, а горожан тоїж „Ржечипосполітої" візвав до громадської канцелярії. Народ одноголосно відповів: Не знали нас при парцеляції поля, то ми їх не знаємо і жадної участи при виборах не беремо — і з тим розійшлися домів.

Писар Кольмер був у вівторок дня 12. ц. м. в Городенці, а зараз другого дня 13. ц. м. в середу вранці прибули до Рашкова два державні поліцаї, узброєні в кріси, а за якийсь час прибуло чотирох панків зі староства в Городенці в асистенції ще трьох узброєних поліцаїв. Між ними був комісар староства Лаба і славний конскрипційний комісар Рашкова Ян Ліповіч, котрий підчас насильної конскрипції, яка відбувалася при помочі польського війська, трактував людей ріжними високо-культурними словами, звичайно як бувший колись скарбовий форналь. Два жандарми пішли по селі за радними, а три остали з панками комісарами.

Коли війшлися радні, розпочалося переслухання, чому не вписуються до виборів.

Переслуханий радний, бувший війт Микола Ферцюк сказав, що народ каже: „при парцеляції нас не знали, землю продали мазурам, відшкодовання нікому не дали, вдовиці, що їх мужі побиті на війні, жадного порятунку не мають; не знаєте нас, то й ми не беремо жадної участи у виборах. Се повторили й инші переслухані.

Коли комісар запитав Івана Мадригу, чому він до тепер не списав виборців, той заявив, що підчиняється волі громади. На те один з панків сказав до нього, що він урядник і має урядувати без громади, заявляючи, що війт кождого радного має мати в руках, а присутний командант поліції з Городенки, забираючи в тій справі голос, порадив, що як вам радний спротивляється, то його — в морду — я сам так робив!

Скінчилося на тім, що п. комісар Лаба розвязав раду, а „комісаржем ржондовим" назначив Яна Ліповіча ех форналя, а тепер збіжевого комісаря чи збіжевого міністра в Городенці.

Насильно видерто війтови громадську печатку, яку не встиг ще покласти на стіл, як вже Ліповіч кинувся на неї і зараз силою почали виборче урядовання.

Снятин.

Вибори, скасовання виїмкового стану в практиці.

Дня 30. серпня ц. р. відбулися в Снятин урядові збори війтів, на котрих заступаючий старосту комісар Фавст віднесеним голосом заявив, що вибори „musimy za wszelką cenę przeprowadzić". В слід за цею заявою розпочалася агітація та іменовання виборчих комісій по селах. Між селянськими масами польські панки та підпанки пускають тумана, що то будуть вибори до Рад громадських, до „Повяту" і до Сейму — числять на те, що в нашому повіті давно покасувала польська влада громадські Ради та понастановлювала наказних війтів з „байратами", та що господарка тих останніх так надоїла селянству, що воно хопиться виборів як ратункової дошки. Польські власти почали наставляти сіти на декого з видніших інтелігентів, та всякі намови на зголошення кандидатури відкидають наші люди з обуренням. Всякі агітації супроти занятого масами негативного становища до виборів не можуть числити на ніякий успіх. По селах поіменовано вже членів виборчих комісій. На ці становиска поіменовано в деяких селах чільнійших громадян так селян як і інтелігентів.

Мимо шумно заповідженого знесення виїмкового стану, у нас не тільки, що не видно зміни на ліпше, противно на кождім кроці нам докучають. Ось приміри: Дня 1. вересня приїхав ранішним поїздом до Снятина студент Павловський — його приарештовано, зроблено особистий трус, я по якімсь часі пущено на волю. Арештував його командант державної поліції Унгар. Тогож таки дня відбувалися загальні збори учит. Товариства. Перед початком нарад війшов на салю уоружений жандарм і заявив, що має приказ від своєї власти „śledzić czy obrady odbywają się według programu". Коли голова Тов. зажадав, щоб показав приказ на письмі, заявив жандарм, що він не буде сидіти на сали, але зачекає на дворі, а по зборах треба йому подати до кождої точки денного порядку звідомлення. Збори були зголошені 2 тижні наперед у старості.

ТЕЛЄГРАМИ.

Делегат Канади за полагодою справи Сх. Галичини.

Женева (ПАТ). На понеділковому засіданні Збору С. Народів, Філдінґ, делегат Канади, предложив, щоби Збір поновлюючи свою минулорічну ухвалу, звернув за посередництвом Ради С. Народів увагу великодержав на справу найскоршої полагоди східно галицького питання. Внесення передано комісії пятьох, відки справа верне перед Збір. Ашкенази зажадав, щоби його візвати перед комісію пятьох.

Греція скріплюється в Тракії.

Атени. (ПАТ). Авас. Правительство старається скріпити відділи військ в Тракії відділами, що прибули з М. Азії. Відділи ці відсвіжено покликанням виключно молодих річників.

Японці кинули Манджурію.

Париж. (ПАТ). З Токіо звідомляють, що останні японські відділи покинули півн. Манджурію.

Поготівля совітів.

Рига (ПАТ.) Доносять тут з англійських жерел, що на надзвичайному засіданні, скликаному з нагоди побіди кемалистів, військо і рада совітів рішили задержати всі військові сили на Кавказі та чорноморську фльоту в поготівлі, щоби могти виступити з інтервенцією на перший знак, даний кемалістами.

Італія не виступить проти кемалістів.

Льондон (ПАТ.) Авас. По донесенням „Таймса" італійське правительство звідомило англійський уряд, що не візьме участи в ніякій ані зачіпній ані оборонній акції проти кемалістів.

Справа висилання військ доміній.

Льондон (ПАТ.) Канадійський кабінет зібрався для нарад над візванням англійського правительства до висилання військ до Дарданелів.

Льондон (ПАТ.) „Дейли Мейль" з Кептавн: Вважають неправдоподібним висилання контингенту військ південно-африканського союза до Дарданелів.

Греки бомбардують Смирну.

Відень (ПАТ). „Н. Фр. Пр." з Атен: Грецький кружляк збомбардував турецьку дільницю в Смирні.

Справа турецько-болгарського союза.

Бордо (ПАТ). Радіо. БАП. заперечує вістку про мнимі переговори між б. през. турецької палати і болгарським през. мін. Стамбулійським, що мали на цілі заключення болгарсько турецького союза.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Останнє число „Діла" сконфісковано за вступну статтю.

— **Конфіската Будяка.** Останнє 17—18 ч. „Будяка" сконфіскувала прокураторія майже в половині.

— **Оружний лет з катастрофою.** На днях відбувся рекордовий лет аеропланами. В леті брали участь польські пільоти на лінії Львів, Краків, Познань, Варшава. Два літаки улягли знищенню ще над Львовом, один розбився над Ярославом, другий літак упав над Городком Ягайл., а три літаки пропали десь по дорозі, так що досі нема вістки про них. Тільки двох летунів щасливо долетіло до Варшави. Прочі або згинули, або були ранені.

— **Нові банкноти по 10 тисяч.** Польська державна Каса позичкова випустила в обіг нові банкноти по 10 тисяч, друковані на папері з водяними знаками.

— **Желіговскі у Львові.** Відомий із своїх подвигів на Литві генерал Желіговскі приїхав на днях до Львова.

— **Виставка збірки з В. Пешанського** (українські килими, ікони) в Національному Музеєви, вул. Мохнацького 42, відчинена щодня від 10—2 год. за вступом 500 мп., катальог 200 мп. В неділю за вступом 1000 мп. з поясненнями кустоса і власника збірки. 8—?

Вписи на всі степені вечірних доповняючих приватних курсів промислових (для ремісничої молоді) відбуваються в днях 13—20 с. м. в канцелярії Управи вечірної школи ім. Б. Грінченка при вул. Городецькій ч. 95. переполуднем і пополудни в урядових годинах. Є громадянським обовязком кождого Українця-промисловця вписати своїх термінаторів на сі курси і подбати, щоби як найбільше української ремісничої молоді згуртувати на сих курсах. IX 5—5

Платіть партійний податок!!! Посилайте на адресу: „Краєвий Союз Кредитовий" у Львові, Ринок 10, вкл. нн. ч. 5.000, Жертводавці понище 500 мп. будуть оголошені поіменно!!

МАЛИЙ ФЕЛЕТОН.

З дороги життя.

Всячина.

Якби я був Шекспіром, то сьогодня написав би трагікомедію п. в.: „Багацько галасу знечева, або автономія для Всходней Малопольскі". Між персонажами на першім місці стояв би Новак і Прушинські, опісля Незвяжковскі, Голувко, Левенгерц і Гавзнер, а лакеями і поліційними „Прінцами" були б галицькі угодовці.

Навіть ролю суфлера я назначив би в тій комедії Подлохлібови, бо як відомо суфлерський хліб у наших театрах буває справді твердий, подлий, тзн. нужденний.

Бо справді не мало трагікомічного елементу криють у собі всі ті проекти ущасливлення „ruskiego ludu" „повятовою автономією". В імя старих кличів „Za naszą i waszą wolność" нароблено багацько галасу, шуму, міністри насушили собі мозки (якщо вони у них були!), преса від пароку тратить на автономічні проекти дорогий папір, який можнаб далеко краще ужити на що иншого.

Бо остаточно і всі газети і всі проекти та державні пляни опиняються там, де слід, а саме в архиві, до якого навіть цісар пішки ходив.

Ось такі небуденні думки блукали по моїй голові сьогодня, коли я переходив Єзуїтським парком. Ноги мої втомилися і я хотів присісти денебудь, щоб відпочити. Але до якої лавки я підійшов, то всюди сиділи любовні пари, жовніри з мамками і мамки з жовнірами.

Я йшов від лавки до лавки, але всі були „заняті". Не бачучи иншого виходу з моєї прикрої ситуації, я присівся на лавці біля одної пари залюблених, що звертали увагу на що иншого, а не на мене. Думаю собі так: Підслухаю розмови, наберуся поетичного настрою, розворушу свою ледовату душу.

Але я помилився!

Жовнір сидів із мамкою в до-

РІЖНІ ВІСТИ.

Заговір в армії Врангля.

Болгарська поліція відкрила заговір серед армії Врангля. Акція мала на меті повалити болгарський уряд, щоб приготовити грунт для приходу влади з кругів опозиції. Арештовано богато осіб.

Англійське дементі.

Англійське міністерство кольоній заперечує вістку про мниму революцію в Палестині. В Палестині повний супокій.

Справа розоружень на Раді Союзу Народів.

На засіданню комісії для справ розоружения Де Жувенель предложив французьку тезу, яка узалежнює редукцію зорожень від заключення ряду гарантійних договорів. Жувенель предкладає розпочати акцію заключенням обмежених договорів деяких держав, при чому можна би заключити відтак один загальний договір. Уряди — говорив бесідник — розоружаться тільки тоді, коли забезпечимо їм мир дорогою гарантії. Всякий розуміє, що дві великі нації, які почуваються безпечні за муром своїх мілітарних границь, нерадо дадуть гарантію молодим державам, яких істнування ще непевне і зле зорганізоване. Вкінці сказав Жувенель: Так, в цему лежить небезпека для великої нації, але все таки треба це зробити якраз тому, що йде о слабі держави. Обовязком сильнійшого є допомочи слабим.

Кредит для Австрії.

З Женеви доносять: На останнім засіданні комісії для австрійської справи предложено звіт фінансової комісії, де доказано, що для фінансової санації треба кредиту на 520 міліонів корон в золоті на протяг найблищих двох років.

Бої в Ірландії.

КБ. доносить з Дебліна. Повстанців після завзятого бою виперто з усіх будинків, до котрих вони вдерлися. „Дейли Мейл" доносить з Дебліна: В бою біля Сліго вбито ген. Рінга, одного із визначніших ірляндських командантів. Тогож дня ранено в бою ген. Мактавна.

Димісія хінського уряду.

П. А. Т. доносить, що кабінет хінських міністрів подався до димісії.

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ВІСТНИК.

Політичні збори в Тернополі.

По раз перший за часів сучасного лихоліття відбулися в Тернополі політичні збори, на яких обговорено теперішні життєві справи нашого народу. В середу дня 6. ц. м. відбулися довірочні збори, скликані повітовим зарядом радикальної партії, присвячені головно нашому становищу в справі виборів до сойму і сенату у Варшаві. Рішено, очевидно, піддержати ухвали, що в справі виборів запали на зїздах наших політичних організацій у Львові і на останній нараді членів Української Національної Ради у Львові з дня 2. ц. м.

В неділю дня 10. ц. м. відбулися в Тернополі політичні збори, скликані повітовою організацією трудової партії. Збори, в яких взяло участь богато міщан і інтелігенції, отворив і їм опісля пров дир. проф. Іларій Брикович. На денному порядку були два реферати: 1) наше сучасне політичне положення і справа виборів і 2) організація трудової партії. Оба реферати виголосив адвокат д-р Степан Баран. В першому рефераті представив референт розвій і здійснювання української державної думки від вибуху світової війни по обох боках Збруча, причини розвалу української держави на Великій Україні і в Галичині, сучасне лихоліття і створений режім. Представивши положення галицької справи на міжнародній арені, бесідник перейшов до внутрішніх справ.

Наше громадянство, а з окрема наші селяне знають, до чого змагає польська політика на нашій землі. Очевидно, що ніхто з наших не рветься до сього, щоби попирати польські державні змагання на свою шкоду. Кождий знає, що хмари мазурів сунуть з заходу і забирають нам землю.

В кождому селі є люде, що служили в українській армії і кождий в селі знає наші змагання. Польські затії з видаванням польських газет з українськими буквами „Рідний Край" (читай Підлий Край) і „Хлопська Правда" (читай Хлопська Зрада) для баламучення українського народу, у нас не мають успіхів.

Та хоч польська політика не запускає коріння серед наших мас, то все таки сього за мало. У нас за мало організації, за мало розуміння, що мусимо творити власну силу, в першу чергу економічну, що мусимо поширювати і закладати нові товариства, головно економічні (кооперативи — спілки) і поширювати нашу політичну пресу — газети. Без того всього не усунемо біди, що суне на нас і не осягнемо своєї мети.

На полі віднови політичного життя робимо тепер щойно перші кроки. Тут і там по кількох літах тяжкого режиму ще серед руїни і лихоліття скликуємо перші політичні наради і збори, як ластівки красі будучности.

Наша трудова партія в Тернополі скликала в неділю 10. вересня с. р. політичні збори міщан і інтелігенції в Тернополі. Всім відомо, що трудова партія багато причинилася до національного освідомлення українського загалу в Галичині. Члени якраз трудової партії відограли найвиднійшу і рішаючу ролю при творенню української держав ности у Східній Галичині, а і тепер ведуть провід у змаганнях о реституцію нашої власної держави у нашій тіснійшій батьківщині.

Війна і сучасне лихоліття дуже понищили нашу організаційну сіть. Тепер прийшла пора на віднову організації трудової партії, якої видна історія ще не закінчена. Передовсім треба перевести точну реєстрацію членів у кождій місцевости, треба ширити ідеольогію трудової партії і перевести партійну дисципліну. Треба довести до сього, щоби члени партії почувалися до обовязку точно платити партійний податок і предплачувати партійну пресу та складати окремі датки на її піддержку. Кождий інтелігент на становищі, член трудової партії, мусить передплачувати або купувати „Діло", а кождий свідоміший міщанин чи селянин „Свободу". Се треба перевести під загрозою товариського бойкоту. Місцеві діячі повинні стежити за сим, щоби „Діло" і „Свобода" були відповідно поширені. Очевидно члени партії є обовязані брати діяльну участь в громадянській роботі у сих ділянках, що їм найбільше пригожі. „Народній Комітет" знову видасть партійні легітимації, бо тоді скріпиться почуття приналежности до трудової партії і буде лекше збирати партійний податок і датки на пресу та инші національні цілі. Сі домагання поставив д-р Ст. Баран у формі внесків, які принято, почім проф. Іларій Брикович відповідною промовою замкнув сі перші політичні збори трудової партії в Тернополі за польських часів.

Студентські збори.

Дня 8. с. м. відбулися дуже чисельні збори української студентської молоді в Тернополі. Обговорено біжучі студентські справи, після чого д-р Степан Баран зреферував присутним студентам наше теперішнє політичне і міжнародне положення і наше становище до справи виборів до польського сойму і сенату у Варшаві. На зборах піднесено думку улаштувати осінню і зимою ряд відчитів для студентської молоді, передовсім з обсягу права і наук, що викладаються на фільософічному факультеті, щоби серед молоді поширити загальне і фахове знання. Прелєгентами повинні бути фахові юристи і професори тутешніх шкіл, а організацією сих курсів повинні занятися представники старшого громадянства в порозумінню з молодю, що значно збливить до себе старшу громаду з молодшою і захотить студентську молодь до систематичної праці над собою і до народньої праці у спілці зі старшою громадою.

Вибори.

До місцевих виборчих комісій покликала польська влада і наших людей і то часто найсвідоміших, щоби під загрозою грошевої кари, що їх передбачує виборча ординація до польського сойму відносно членів виборчих комісій, примусити Українців до активної участи в польських виборах. Українське громадянство в місті і на селах держиться відпорно проти виборів, а Українці члени і предсідники виборчих комісій та їх заступники зрікаються накиненої їм почести переведення польських виборів. В деяких громадах, пр. в Пропатині, ціла виборча комісія зложила свої мандати і там досі ніхто не урядує. Староста п. Екгарт і предсідник окружної виборчої комісії ч. 54 окружний суддя п. Губай мають чимало клопоту з резигнаціями Українців. Є села, де і якась частина латинників, а то і селян Поляків, не возьмуть участи у виборах, маючи передовсім на увазі благодать кольонізації. Поляки зразу пильно пошукували серед деяких Українців — особливо селян хрунів, за кандидатами на послів до варшавського сойму, а що не знайшли охочих, то дали тепер спокій. Біда тільки з Українцями, народніми учителями, що є предсідниками або членами місцевих виборчих комісій. Народня честь наказує їм резигнувати, а польська влада грозить їм безпроволочним звільненням зі служби. Що вони виберуть?

Асентерунок до польського війська.

Польська державна поліція робить дальше лови на Українців греко-католиків з діда прадіда, що є в пописовому віці, котрих назвиска нагадують польські, або кінчаться на „ський", чи „цький". В уяві неосвічених польських поліцаїв Українці не можуть мати назвиск на „ський" або „цький", вони мусять бути Поляками і служити в польському війську. І так асентеровано Якима Гаща сина Івана в Глубічку великім пов. Тернопіль, уродженого тамже 21. IX. 1892, релігії греко-кат. і Українця з роду, Дмитра Польового сина Миколи в Курівцях пов. Тернопіль, уродж. в 1884, греко-кат. і Українця з роду (їх приділено до резерви). Дмитра Біланського сина Василя в Янківцях пов. Тернопіль, уродж. 1. IX. 1902, греко-кат. і Українця з роду, а його брата Миколу Біланського, ур. 26. II. 1900. Останнього, бувшого жовніра галицької української армії, державна поліція арештувала, відставила до поборової комісії, яка його асентерувала і приділила до першої компанії 26 полку піхоти у Львові, де служить досі. Безправно асентеровані роблять заходи, щоби вирватися з польського війська.

Ся доля не минає і українських студентів, бувших підстаршин і старшин нашої армії. І так від довшого часу тернопільська державна поліція пошукує Петра Чайковського (семинариста) сина Данила, уродж. 12. XI. 1900 в Застіночу пов. Теребовля, рел. греко-кат. і Українця з роду та Івана Винницького (рівнож семинариста) сина Миколи, уродж. 2. IX. 1899 в Слобідці Струсівській пов. Теребовля. Оба служили при галицькій українській армії і не думають вдягати на себе польського військового мундуру, хоч як польська державна поліція хотіла би на них сей мундур вложити, бо мовляв, вони зі шляхоцькими назвисками мусять конечно бути Поляками.

Се тільки початок до задуманого польською владою масового асентерунку Українців до польського війська, (21 і 22 літні до активної служби, до 36 року життя до резерви), що мали би його перевести з кінцем сього року і з початком слідуючого на випадок, коли би українська людність хоч частинно взяла участь у надходячих польських виборах.

Тут у нас на Поділлю лучаються дуже свідомі Українці-селяне римокатолики; є і гурток свідомих українських інтелігентів римо-католиків. Польська влада вважає їх всіх за корінних Поляків і бере протизаконно до війська. Знаємо, що невелику потіху у війську має Польща з сих примусових „Поляків".

В гостині у союзників.

Перед двома тижнями переїхало Збруч коло Гусятина 52 українських кінних повстанців. Всіх негайно розброєно, збрую і коні забрано, а самих повстанців відослано до Тернополя до „Юра". По примусовій карантані виведено під сильним конвоєм всіх повстанців до табору інтернованих в Стшалкові, де доведеться їм закоштувати сусідської гостини. Тут загально і твердо переконані, що в рухах за Збручем на Поділлю бере активну участь польська дефензива.

Між Поляками.

Подільські Поляки заняті тепер своїми виборами. На Поділлю під між людовцями і вшехполяками. Кажуть, що на першому місці на листі людовців має бути сам п. Вітос, що перед кількома місяцями скликав ще до Тернополя, взивав селян, щоби йшли за людовцями. Агітатори людовці бушують вже по наших селах, та стараються намовити українських селян голосувати на кандидатів людовців. Як всюди по східно галицьких містах, так і в Тернополі рішучу перевагу серед польської інтелігенції мають вшехполяки. Головою вшехполяків і народової організації в Тернополі був давнійше пенсіонований заступник прокуратора п. Шмід (правдивий Поляк!!) а тепер його місце заняв вихрест гімн. проф. д-р Орлінські (властиве його назвиско Пічелес). Недавно іменовано д-ра Орлінського Пічелеса директором гімн. в Товмачі і опорожнене по ньому місце в головстві народової організації має обняти п. Фогель, другий істинний Поляк, проф. гімн. Начальне місце як кандидат вшепольської листи займе Ян Заморскі. Недавній провідник тернопільських вшехполяків директор гімн. д-р Ленкевіч, тепер комісар м. Тернополя, виступить мабуть як самостійний кандидат, бо щось посварився з вшехполяками.

Жиди що до виборів ще досі як слід не зорієнтовані, не маючи ще від своїх вказівок, брати, чи не брати участь в виборах.

всій приличній позиції і віз розмову на політичні теми.

— Wiesz co! В нашій Польщі все булоб добре, якби не ті гайдамаки. Ці раз більший клопіт з ними! Асецтіа на них мало! Газети пишуть, що то гайдамаки нападують на поліцію, всувають льонти. Ще колись і нас з тобою підпалять. А вже що пише „Цодзєнна", то аж волося їжиться.

— Ej, ci kszczy! Хто би їм вірив! „Слово польске" одного дня пише, що „Русіні Igną і mędią się do Polski", а на другий день „Поранна" чи „Цодзєнна" каже, що „рускі хлоп", палить фільварки і сміється в кулак, як дідич просить, щоби ратувати.

Отже кому тут вірити?

— Я думаю, що „Цодзєнна", хоч дуже бреше, але тим разом не помилилася!

— Або те вибори! З ними буде клопіт, що аж ну! Лїпше було не зачинати! Таж ж жадний Українець не схоче кандидувати...

— Ого! То уряд поставить на кандидатів всіх агентів поліції, наказних війтів, ексекуторів і каналлів всякого покрою, а хлопів сирою поганяється до виборів як на шарварок. Одним словом: реквізиція.

— На те, щоби зігнати всіх хлопів, треба кілька міліонів жандармів, а в нас є їх лиш 44 тисячі. (A my jego jest 41!)

— Так то правда. Хлоп як не схоче, то не піде.

— А ще як його Целевич навічах підбунтує, то ну ну!

— „Справедлівосць" пише, що Целевич, то дуже небезпечний гайдамака. Я бачив його! Він як бік, то на нього страшно подивитися, таку войовничу має міну. Целевич виглядає як Наполеон!

— І нащо то Бог сотворив тих Русінуф? Так булоб добре без них!

Ті останні слова зворушили мене до сліз. І справді: на віщо то Бог сотворив Русинів на клопіт і горе Полякам. Якби то добре було, якби взагалі не було Українців.

Їм без нас булоб дуже добре, хоч мені здається в своїй наівности, що нам без них булоб ще ліпше.

— Я не розумію, чого ті Українці хочуть? Таж де їм буде ліпше як в Польщі? Наша ойчизна найбільше свободолюбива зі всіх!

— А якже! Наші гazети і уряд боронять Словаків перед Чехами, Ірляндців перед Англійцями, Грузинів перед большевиками, словом все стають в обороні покривджених...

— Ех, але часом бачимо чуже під лісом а свого під носом не бачимо. Українці бажають лиш того, що ми радо бажалиб Словакам, Ірляндцям... і за чим тужили ми, за що боролися.

— Е, то єст цалкем цо іннего!

Політична дискусія нагло скінчилася неполітичним залицянням, яке з Плятоном не мало нічого спільного.

Я встав з лавки і втікав до дому, щоби забути про політику, про польські клопоти і вибори. Але на нещастя я почув, що і моя господиня веде із сестрою спір на політичну тему:

— А я тобі кажу, що вибори вдадуться.

— А я тобі кажу, що не вдадуться.

— А я певна, що Українці підуть.

— А я вірю, що не підуть до виборів.

— Мої пані! Будьте спокійні! — відозвався я. — Не хвилюйтеся і не псуйте собі крови. Вибори рішучо не вдадуться, коли пані Мілена-Рудницька-Лисякова творить одноцільний жіночий фронт проти виборів.

— Цей аргумент перервав дискусію.

— О! то діло серіозне! З жінками і Райнлендер не дасть ради!

Виборам буде капут, коли проти них іде наше жіноцтво з таким енергічним командантом як Лисякова.

Чмелик.

НАДІСЛАНЕ.

Позір Сокальщина!

Останні осінні вечерниці

на Бурсу ім. св. Миколая

відбудуться 714 1-1

в Сокалі, дня 1. жовтня 1922.

ОПОВІСТКИ.

На дворічний підготовчий курс до семинарійної матури приймає до дня 20. вересня управа школи Шашкевича в Станиславові. Зголошення слати на адресу: Українська Книгарня, Станиславів вулиця Собіского. 691а 2—3

Ширші Сходини „Союза „Українок" відбудуться в четвер, дня 21. вересня о год. 5. після полудня (точно!) в домівці товариства („Народний Дім" І. пов.). На порядку нарад стоять **дуже важні питання біжучого моменту,** тому проситься все львівське жіноцтво прибути громадно на сходини. 1—2

З Товариства Катехитів. Духовні вправи для катехитів відбудуться у Львові: 28., 29. і 30. вересня. Приїзд 27. вечером. Приміщення в духовній Семинарії. Відпустка з Кураторії всім запевнена. 700 1—1

На „Рідну Школу" передала Адмін. „Літ.-Наук. Вістника" від Вп. гром. Т. Стадника і П. Шевчука з Канади по 1 кан. дол. — Вп. Жертводавцям складаємо щиру подяку. Головна Управа У. П. Т. IX. 1—1

В часі гутірки в дни 16./9. с. р. зложили на руки Петра Сенюти на фонд „Рідної Школи": Вп. П. Тарасевський 3000 мп., Бач 2500, Джута 2000 мп., Лихопатер 1000 мп., Маскула 1000 мп., Кучера 500 мп., Сташинський 500 мп., Харак 1000 мп., Сенюта 500 мп. — Разом 12.000 мп.

В четвер. 21. с. м., на празник **Різдва П. Д. Б.,** відслужена буде Архієрейська Літургія враз з поставленням в єреї чотирох новопресвитерів у Храмі Преображення Господнього у Львові; початок о год. ці до 10 з рана. 1—1

Подяка Виділ спорт. тов. „Україна" у Львові складає отсим щиру подяку зарядови механічної ткальні „Полотно" за жертвування сіток до мячевих воріт та ситківки вартости двіста тисяч мп. 712 1—1

ЛИСТУВАННЯ.

(Запити і відповіди).

Хто знав би про місце пробування, життя або що сталось з моїм сином **Олексою Абрамчуком с. Юрка** з Тисьмениці пов. Товмач, літ 17, котрий в часі другої російської інвазії пішов з дому з російськими військами і до сеї пори не давав про себе жадної відомости, зволить ласкаво подати відомість за певним винагородженням його батькови Юркови Абрамчукови замешкалому в Тисьмениці п. Товмач. Закордонні часописи просяться о передрук сего пошукування. 655 3-3

Дрібні оголошення.

ПОШУКУЮ сейчас інструкторки для 3 учениць з кляси III, V і VI гімназ. Винагорода після умови. — о. Юліян Адріянович Тустановичі. 704 1—5

ПОШУКУЄСЬ інтелігентної солідної женщини найрадше вдови по священику, котра би вела заряд домом. Зголошення разом з условями слати: Гр. кат. Уряд парохіяльний Цьвірша (Twierdza) п. Хоростниця ад Мостиска. 703 1—1

ХТО знав би, що сталось з Марійкою Волошинівною, що в 1920 р. в вересни була на посаді за большевиків в Зборові і під загрозою з ними виїхала на Україну, зволить ласкаво повідомити її рідню. Заграничні часописи просяться о передрук. Іван Волошин Озірна (поле) пов. Зборів. 694 1—3

СОЛІДНОГО Інструктора (-рки), що приготовив би ученицю VII. кл. гімн. до семинаріяльної матури пошукує гр. кат. ур. пар. в Несторовцях п. Озірна. — Ціле удержання і 15.000 мп. міс. Обняття лекції сейчас. 698 1—3

ОЖЕНЮСЬ з панночкою, пристійною, інтелігентною до літ 25, котрої родичі поможуть мені у вишуканню відповідної посади в банку, в більшім підприємстві промисловім або торговельнім. Маю укінчений однорічний курс для абітурієнтів при польській торговельній академії. Зголошення прошу слати до Адміністрації під „Правник". 697 1—2

ДЛЯ ПОВЕРТАЮЧИХ З АМЕРИКИ! 10 моргів огороду, інспектова земля, сад добірних овочів, понад 1200 дерев, новий мешкальний дім, будинки огороджені дротяною сіткою півтора метра високою, 2 кільометри від міста продасть Агенція Фортуна, Львів вул. Фрідріхів ч. 8. 696 1—3

ВАЖНЕ для Пань і Панів! Приймає жіночі і мужеські капелюхи до перефасоновання після найновійших віденських моделів в великім виборі. Для приїздних виконує в 24 годинах, фабрика капелюхів Й. Ґоттліба Львів площа Стрілецька 15. 711 1—3

Д-Р МЕД. Українець, 27 літ, оженитьса з інтелігентною панною до 30 літ, з посагом, яка уможливилаб йому відбути спеціяльні студії за границею. Фотографії і серіозні інформації проситься слати на адресу адм. „Діла" під написом: „медицина". 708 1—1

ПРОДАМ, з причини виїзду одноморговий, опаркавений сад (поверх 500 овочевих дерев в Мисловій коло Підволочиск. Близшу відомість подасть: Марія Тірклова (Alliance) Львів ул. Панська ч. 3. 715 1—3

ІНТЕЛІҐЕНТНА ВДОВА пошукує місця до заряду дому у священика. Зголошення слати до Адміністрації „ДІЛА" — під „Управа дому". 613 3—3

ПЛУГ ПАРОВИЙ КОМПЛЕТНИЙ в доброму стані на продаж: Плуг-„Ехст" Станиславів, Асника 1. 677 б 2—3

ІНСТРУКТОРКИ до гімн. учениці з IV. гімн кляси на село, одна стація від Львова пошукую. Зголошення до Адмін. „Діла" для: о. А. Г. 688 2—3

ПРЯМОДЕРЖАКИ для шкільної молоді проти творенняся горбів. Гумові панчохи на жиляки ніг. Черевні опаски на ґумах для жінок. Бандажі системи д-ра Лявєдана проти найбільшого випадання матиці. Бандажі руптурові (Leistenhodenbruch) і т. п. Цінники даром Б. Полячек, Самбір 105. 5-7

СУБСТИТУТ нотаріяльний з практикою від 1903 р. з чого 7 літ не почислених, шукає посади від 1. січня 1923. Зголошення до Адміністрації під Субститут. 672 3—3

ВПРАВНОГО інструктора для VII. і III. гмн. кляси пошукує сейчас Заряд Школи Замочок п. Жовква. Услів після умови. 693 2—2

ВОЗИ, візки, колеса окуті і некуті поручає парова фабрика Двюбинський і С-ка Ґвушвич-Ніжанковичі. 660 4—5

ВЕЛИКИЙ ДОХІД для інтеліґентних і метких людей в кождій місцевости дає аквізиція оголошення (заняття рівнож в свобідних хвилях). За поясненням звертатися до експедиції оголошень „Ехст", Станиславів, Асника 1. 657 2—3

МОТОРИ ропні від 6 до 120 НР. машини, млинське каміння, трансмісії, паси по конкуренційних цінах поручає „ПІЛЬОТ" Львів, Баторого 4 25—31

ПОЗІР АМЕРИКАНЦІ! Продам дуже добре проспевуючий першорядний готель, реставрацію, кавярню з приводу виїзду за границю. Зголошення приймає експедиція оголошень „Ехст" Станиславів, Асника 1. 677а 2—3

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Адвокат і оборонець в карних справах

Д-р Степан Баран

веде адвокатську канцелярію

В ТЕРНОПОЛІ, вул. 3. МАЯ ч. 5.

(готель Адлера, побіч Нар. Торговлі). 67 9—?

СПЕЦІЯЛІСТ СКІРНИХ І ВЕНЕР. НЕДУГ

Д-р Н. Ґольдштайн

б. асис. від. і берл. клінік ординує для жінок 10—12, для мущин 2—5 **ЛЬВІВ, вул. КРАШЕВСЬКОГО 3.** 155 1—?

ПОДЯКА.

Дня 20./VIII. с. р. неумолима смерть забрала нам нашого найдорощого Мужа і Батька бл. п. Івана ПОСАЦЬКОГО, управителя школи в Кропивнику. В тім нашім горю і смутку зазнали ми несподівано много співчуття і розради від приятелів наших, Товаришів Покійника і знакомих, котрим сею дорогою складаємо прилюдну, як найщирійшу подяку. В першій мірі дякуємо із щирої душі Всеч. О. Деканови Т. Богачевському з Голиня за провід в похоронах, о. Дяконови, о. Рудавському і о. Майорчакови за відправлені Служби Божі і ласкаву участь в сім сумнім обряді, Вп. Учительству калуського повіту і Вп. Інспекторови Й. Гловацькому за участь в похоронах, а о. Майорчакови з Калуша і тов. І. Стебельському з Болехова за їх трогаючі похоронні бесіди. А усім иншим, котрі старались уменшити наш смуток і біль, котрі причинились до звеличання похоронного обряду і памяти Покійника, котрі взяли участь в похоронах нашого незабутнього Мужа і Батька, шлемо українське „Спаси-Біг".

Филипина, жена, Ольга, Павліна,
701 1-1 Анна і Зеня Посацькі, доньки.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

господарсько-торговельної спілки

„ХЛІБОРОБ"

стов. зар. з обм. порукою

в ЗБОРОВІ

відбудуться дня 29. вересня 1922 о год. 10. перед полуднем в домівці філії „Просвіти" в Зборові з слідуючим денним порядком:

1. Вибір голови на час зборів.
2. Звіт управи з дотеперішної діяльности.
3. Вибір 7-ми членів Надзірної Ради.
4. Затвердження вибору 3-ех членів Управи.
5) Внесення і запити.

На случай браку приписаного комплету відбудуться другі Загальні Збори того самого дня в тім самім місци о 12. год. в полудне.

706 1—1 УПРАВА.

НИТКИ вс. рода, до шиття і вишивання, гуртом і на дрібно продає дешево і поручає свої від 22 літ ведені робітні сукень і — — — білля. — — —

ЖІНОЧА СПІЛКА ПРОМИСЛОВА **„ТРУД"** — **ЛЬВІВ,** — **Ринок ч. 39.** XV 10—?

Звісна першорядна українська цукорня 692 2—5

:: Данила Стецькова ::

при вул. Миколая 7.,

поручається українській Публиці.

Оріхів волоських і ліскових ваґоново потрібно

Фірмі „МЕЛЬМА"

ЛЬВІВ, Зиблікевича 24. 1 2

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Кружка Українського Педаґоґічного Товариства в Коломиї

відбудуться 1. жовтня с. р. о годині 9, евентуально 10, перед полуднем в салі Народного Дому з слідуючим денним порядком:

1. Отворення Зборів.
2. Прочитання і верифікування протоколу з попередних Загальних Зборів.
3. Звідомлення членів уступаючої Старшини і Контрольної Комісії.
4. Вибір нової Старшини.
5. Внески і запити.

ЗА СТАРШИНУ:

Д. Николишин — голова. 710 1—1 *М. Недільський* — секретар.

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Кружка У. П. Т. в Дрогобичі

відбудуться дня 29. вересня 1922 р. о год. 10. перед пол. в салі Народного Дому в Дрогобичі, вул. Стрийська ч. 12. зі слідуючим денним порядком:

1. Відкриття Зборів.
2. Відчитання протоколу з послідних Звичайних Загальних Зборів.
3. Звіт Виділу з діяльности за послідний рік.
   а) звіт секретаря,
   б) звіт касієра,
   в) педагогічний звіт управ гімназії і обох народних шкіл.
4. Звіт Контрольної Комісії.
5. Дискусія над звітом Виділу і уділення йому абсолюторії.
6. Вибір Голови Кружка і 6 членів Виділу та 3 членів Контрольної Комісії на слідуючий рік.
7. Внески і інтерпеляції.

Колиб о год. 10 перед пол. не було приписаного статутом комплету, відбудуться Збори о год. 11. перед пол. того самого дня і в тім самім місци при якім небудь числі членів.

713 1—1 ВИДІЛ.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Торговеї Спілки

зареєстрованого стоваришення з обмеженою порукою **у ВИННИКАХ**

відбудуться у Винниках в салі читальні „Просвіти" дня 27. вересня ц. р. о годині 4·30 пополудни.

Денний порядок:

1. Отворення зборів і вибір Президії.
2. Рахунковий звіт і уділення Дирекції абсолюторії.
3. Справа злуки Спілки з істнуючою у Винниках кооперативою.

Річні рахунки і біланс виложені є в льокали Спілки і можна їх переглядати щоденно крім неділь і свят від год. 4—5 пополудни.

В случаю коли в означенім речинці не явиться потрібне до комплету число членів, відбудуться того самого дня в тім самім льокали о год. 5·30 другі Загальні Збори з тим самим денним порядком, котрі повзімуть ухвали без огляду на число присутних членів §§ 46 і 47 статута стоваришення. 705 1—1

ПІДРУЧНИК КНИГОВОДСТВА В КООПЕРАТИВНИХ СПІЛКАХ

С. Герасимовича, потрібний так до науки в школі і на курсах, як і в практиці при книговодстві.

Ціна Мп. 800·—

До набуття в книгарнях і Народній Торговлі у Львові, Ринок ч. 36., та в Краєвім Союзі господарських Спілок, Львів, вул. Зіморовича ч. 20, II. пов. 702 1—3

МІД І ОРІХИ

643 3—10 достарчить

Садівничо-огородниче заведення

✻✻ А. Терпиляка ✻✻

Залужва - Галич.

Кождий пасічник повинен мати книжечку

МИКОЛИ МИХАЛЕВИЧА

ПАСІКА

або наука про те, що треба знати, чого постаратися, та як що коли робити, щоби пасіка все добре велася.

Головний склад в Книгарні

Ставропигійського Інститута в підвалі

Українського Педаґоґ. Тов-а

XVIII **ЛЬВІВ, ВУЛ. РУСЬКА Ч. 3** 1—2

ЛІСКИ поручає найдешевше XX 1—1 **„The Gentleman"** **ПАРАСОЛІ**

ЛЬВІВ, ПЛОЩА ГАЛИЦЬКА 12, (ріг Баторого).

Купуємо всяку скількість!!!

ЛЕН — КОНОПЛІ — ПРЯЖУ

XXIV. 8—10

При вагонових офертах посилати прібки. — —

ПОЛОТНО, Львів, Зіморовича 20.

ВЗУТТЯ вибагливе і звичайне, заграничне і красне по найдешевших цінах — гурт. і детайльно до набуття у фірми:

А. Круман і Б. Фрухтер

Львів, РИНОК Ч. 29, в пасажі Андролього

473 0-16

Найбільше люблений і найбільше поширений часопис

для дітей і молоді

„Наш Приятель"

повинен бути в руках кождої української дитини.

Піврічна передплата 240 мп. (6 чеських кор. 30 центів).

Адреса Редакції і Адміністрації:

Львів, вул. Коперника 36.

Замовлення в Америці: Orphange Book Store, 832 N. 7-th Str. Philadelphia, Pa.

507 5—6

МАШИНИ до виробу цементових дахівок, • ХРЕСТИ ДЛЯ ЦЕРКОВ, ГРОМОЗВОДИ, ВІКНА, СХОДИ, ОГОРОДЖЕННЯ, ЗАЛІЗНІ ЛІЖКА ДЛЯ БУРС, ДЕСЯТНІ ВАГИ і всілякі роботи входячі в круг слюсарських виробів виготовлює

480 8—10

Михайло Стефанівський

у ЛЬВОВІ, вул. Варстатова ч. 10. (між вул. Рицерською а Кордецкого).

Присилайте передплату!

Парова столярська ФАБРИКА і ТАРТАК у ВИННИКАХ

Ч. Телефону 636. **„ТИТАН"** Бюра: ЛЬВІВ, вул. Валова 23.

Торговельно-промислова Спілка у Львові виконує:

Уряджения бюрові, шкільні і домові, Будівельні роботи: вікна, двері і пр. Приймає до перетертя кльоци, Закуповує — — — — — — — — — ліси до вирубу. — — — — — — — — —

---

15 прц. доходу на „Голодну Україну".

:: Накладом Українського Товариства допомоги емігрантам з Великої :: України у Львові в скорім часі появиться

ВЕЛИКИЙ КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ НА РІК 1923,

при співучасти видатних сил Соборної України.

Оголошення фірм, адреси лікарів, адвокатів, нотарів приймається до 15. жовтня н. р. Ціна оголошень: 1 сторінка 38.000 Мп. 1/2 сторінки 20.000 Мп., 1/4 сторінки 12.000 Мп: 1/8 сторінки 8.000 Мп. Подання адреси 4.000 Мп. Увага: гроші вноситься з гори враз з замовленням. — На співробітництво дали згоду: Доц. Унів. Евген Архипенко, д-р Степан Баран, проф. унів. Леонід Білецький, Микола Вороний, інж. Евген Голіцинський д-р Дмитро Донцов, Володимир Дорошенко, Володимир Гнатюк, адв. Михайло Корчинський, проф. унів. Ростислав Лащенко, Іван Липа, Аполінарій Маршинський, д-р Ярослав Олесницький, проф. унів. Іван Огієнко, інж. Юліян Павликовський, Вол. Самійленко, Вал. Садовський, інж.-арх. Сергій Тимошенко. — Проєкт окладинки ласкаво погодився виготовити артист-маляр Петро Холодний. Редактори: проф. Л. Білецький і Віктор Завадський. — Адміністрація календаря: Львів, Ринок 43, I. п. 1—?

Львів, Синтуська 37. Львів, Синстуська 37.

НОВО ВІДКРИТИЙ НА ЗАГРАНИЧНИЙ СПОСІБ ПЕРШОРЯДНИЙ — — **МАҐАЗИН ОБУВИ**

власного виробу як для Вп. Пань, так і для Панів в найновіщих фасонах рівнож і ортопедичних з заграничного матеріялу виконує

дешево, солідно і в означенім часі

ПЕТРО ПРОКОПОВИЧ довголітний практик і абсольвент заграничних курсів.

XXIV. 4—4

Львів, Синстуська 37 Львів, Синстуська 37.

ЕЛЕҐАНТНІ ОСІННІ

РАҐЛЯНИ

в маґазинах мужеської і дитячої конфекції

КЕРНЕР

Львів, Трибунальська ч. 6.

Ширіть наш часопис!

ПЕРША ХРИСТІЯНСЬКА ТОРГОВЛЯ РІЛЬНИЧИХ МАШИН І ГОСПОДАРСЬКИХ ЗНАРЯДІВ

:: І. ЛЕВИЦЬКОГО ::

в СТРИЮ, площа Торговиці (власний дім).

Має на складі кератові молотільні, ручні керати. Січкарні, млинки до чищення збіжа. — Вертгаймівські каси. — Власна фабрика плугів.

687 **Продаж по фабричних цінах.** 3—6

КІНОТЕАТРИ

КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА

висвітлюють від середи 18. вересня 1922. монополевий фільм, примха міліардера, убраний у форму еґзотичної драми на 6 дій п. з.:

◇◇ MISS BERYLL ◇◇

Головну ролю креує найславніша прекрасної уроди драматична артистка LYA MARA.

Милий дарунок для української дитини!

Купуйте і впроваджуйте до шкіл

Буквар нової системи багато ілюстрований із новим оригінальним і цікавим змістом п. з. — — — — —

Перша книжечка **до читання для українських дітей Матвійчука, Матієва, Монастирського, Курилаcа, Кульчицької і Татуха.**

Буквар цей, випрацьований з рамени і поручення української шкільної комісії, дістав урядову апробату.

Згадану книжку, також усі инші видання державного видавництва, як рахунки на I. клясу, школу народну ч. II., III. і IV., читанку для виділових шкіл, Вид. в Осолінеум Szkółka ч. I., III. і IV. спроваджувати через

СОЮЗ УЧИТЕЛЬСЬКИХ СПІЛОК у Львові

XXIV. **вулиця Осолінських ч. 8.** 3—3

ПОЗІР! **Ціни шкільних приборів піднеслися в послідних днях від 20—50 прц., шкільних підручників навіть до 100 прц.**

Курс крою суконь і білля!

Жіноча Спілка промислова „Труд" Львів Ринок ч. 39, розпочинає з днем 1. жовтня 1922. р. в своїм льокали курси крою, оден для суконь а другий для білля.

Вписи розпочинаються дня 15. ц. м. кождого дня в канцелярії Товариства, I. поверх, де уділяється всіляких пояснень і інформацій.

XVI 3—3 **Управа.**

Не купуйте товару!

доки не оглянете цін в наших вистанових вікнах!

Ціни подані є правдиві, а не брехливою рекламою.

Жакети вовн. ґімзаняя	7.500	Сукні шовк. трик. від	9.500
Жакети вовняні плащі	9.800	„ вовн. ґабардинові	17.500
Завиванки подвійні	4 400	Шляфроки флянелеві	8.500
Мужеські светери	3.500	Спіднички вовняні	4.500
Пледи гладкі	7 200	Блюзки білі реверса	5 300
Дитячі жакети	7.500	Шовкові жакети	42 000

Трикот шовковий подв. ширина різні барви метер 13 800

„ „ „ „ в паси різні барви — мтр. 11 200

Для гуртівників осібний відділ! 602 2—3

МАҐАЗИН новостий для Пань **МАННЕРА** **ЛЬВІВ, Сикстуська ч. 2.**

За редакцію відповідає Володимир Целевич.

З друкарні Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10